

شماره:
تاریخ:
پوست:

وزیر

بسمه تعالی

مصوبه وزیر

موضوع مصوبه: دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی
مستندات صدور مصوبه: بند (ب) ماده (۴۴) قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه، مصوبه شماره
۸۲۳۵۷/ت/۵۷۴۶۷ هـ مورخ ۱۳۹۹/۷/۲۰ هیئت وزیران، مصوبه وزیر نیرو به شماره
۱۴۰۱/۱۹۵۰۰/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۳/۳ (درخصوص بند (ط) تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۱)

در راستای اجرای مقررات ناظر بر گسترش مبادلات رقابتی برق در بورس انرژی، به ویژه
تکلیف قانونی بند (ب) ماده (۴۴) قانون برنامه ششم توسعه کشور و بهره‌گیری حداکثری از
قابلیت‌های بورس انرژی به ویژه در ایفای مأموریت توسعه رقابت، «دستورالعمل توسعه مبادلات برق در
بورس انرژی»، جهت اجرا ابلاغ می‌گردد. معاونت برنامه‌ریزی و اقتصادی موظف است، با همکاری
شرکت بورس انرژی ایران، شرکت توانیر و شرکت مدیریت شبکه برق ایران، گزارش عملکرد این
دستورالعمل را هر سه ماه یک بار به اینجانب ارائه نماید.

علی اکبر محرابیان

شماره سند : ۱۴۰۱/۴۴/۲۴۰ تاریخ صدور : شماره تجدیدنظر : - تاریخ تجدیدنظر : -	بندهای (ه) و (ز) ماده یک قانون تأسیس وزارت نیرو دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو

دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی

معاونت برنامه ریزی و اقتصادی
اسفند ماه ۱۴۰۱

شماره سند : ۱۴۰۱/۴۴/۲۴۰ تاریخ صدور : شماره تجدیدنظر : - تاریخ تجدیدنظر : -	بندهای (ه) و (ز) ماده یک قانون تأسیس وزارت نیرو دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو

بندهای (ه) و (ز) ماده یک قانون تأسیس وزارت نیرو دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی

مقام تصویب کننده: وزیر نیرو

دریافت کنندگان سند جهت اجرا :

- معاونت های حوزه ستادی
- شرکت مادر تخصصی مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر)
- شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی
- سازمان انرژی های تجدیدپذیر و بهره وری انرژی برق (ساتبا)
- هیأت تنظیم بازار برق ایران
- شرکت مدیریت شبکه برق ایران
- شرکت های برق منطقه ای
- شرکت های توزیع نیروی برق

اسناد مرتبط:

- بند (ب) ماده (۴۴) قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه
- مصوبه شماره ۸۲۳۵۷/ت/۵۷۴۶۷ هـ مورخ ۱۳۹۹/۷/۲۰ هیأت وزیران موضوع تکلیف مشترکین بالای ۵ مگاوات به تامین برق مورد نیاز خود از طریق قراردادهای دوجانبه و یا سایر روش های مورد متداول بورس انرژی
- مصوبه شماره ۸۳۲۹۴/۱۱-۵۱۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱ مصوب مجلس شورای اسلامی، موضوع قانون مانع زدایی از صنعت برق
- مصوبه شماره ۷۸۲۵۰/ت/۵۱۹۰۴ هـ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۳۱ هیأت وزیران، در خصوص تأمین ۲۰ درصد برق مصرفی ساختمان وزارتخانه ها، مؤسسات، شرکت های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی از انرژی های تجدیدپذیر
- مصوبه وزیر نیرو به شماره ۱۴۰۱/۱۹۵۰۰/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۳/۳، موضوع بند (ط) تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور
- مصوبه جلسه ۱۴۰۱/۰۵/۲۶ هیأت وزیران درخصوص "آیین نامه اجرایی ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش بنیان"

شماره سند : ۱۴۰۱/۴۴/۲۴۰ تاریخ صدور : شماره تجدیدنظر : - تاریخ تجدیدنظر : -	بندهای (ه) و (ز) ماده یک قانون تأسیس وزارت نیرو	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو
	دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی	

فهرست مطالب

- ۱- مقدمه..... ۱
- ۱- اهداف..... ۱
- ۲- محدوده اجرا..... ۱
- ۳- مسئولیتها..... ۱
- ۴- تعاریف:..... ۲
- ۵- شیوه مبادله و تأمین برق و تسویه معاملات..... ۲
- ۶- سایر مقررات و بازنگری..... ۶

شماره سند : ۵۱۴۰۱/۴۴/۲۴۰ تاریخ صدور : شماره تجدیدنظر : - تاریخ تجدیدنظر : -	بندهای (ه) و (ز) ماده یک قانون تأسیس وزارت نیرو دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو

مقدمه

به منظور فراهم سازی فضای شفاف و رقابتی مبادلات برق بین عرضه کنندگان و خریداران برق، ضروری است تا چارچوب و سازوکار فعلی تعاملات بین بازیگران مختلف در صنعت برق مورد بازنگری قرار گیرد. بدیهی است بازنگری در چارچوب و سازوکار مزبور باید با توجه به قوانین و مقررات موجود، ساختار درآمدی و هزینه های صنعت برق، ساختار تعرفه ها و هزینه های ضروری در صنعت صورت پذیرد. دستورالعمل حاضر با توجه به لزوم تغییر فضای معاملات در صنعت برق و با لحاظ محدودیت های مزبور تدوین شده است.

۱- اهداف

- اصلاح نحوه ایفای نقش دولت از واسطه مبادلات بین تولیدکنندگان و مصرف کنندگان برق به سیاستگذار و تنظیم گر
- بهره گیری حداکثری از مزایای بورس انرژی در تخصیص منابع در صنعت برق از جمله؛
  - ارتقای امنیت و قابلیت اطمینان تأمین برق با بهره گیری از ساز و کار بورس در انتقال سریع و کارای اطلاعات عرضه و تقاضا به منظور رفع سریع و کارای کمبودهای بالفعل و بالقوه
  - کاهش ریسک ها و هزینه های معاملاتی بین تولیدکنندگان و مصرف کنندگان

۲- محدوده اجرا

این دستورالعمل برای:

- شرکت مادر تخصصی مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر)
- شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی
- شرکت مدیریت شبکه برق ایران
- سازمان انرژی های تجدیدپذیر و بهره وری انرژی برق (ساتبا)
- هیأت تنظیم بازار برق ایران
- شرکت های برق منطقه ای
- شرکت های توزیع نیروی برق
- شرکت های خرده فروشی
- شرکت های تولید نیروی برق
- مشترکین و متقاضیان برق یا نمایندگان آنها

لازم الاجراست.

۳- مسئولیت ها

مسئولیت اجرای این دستورالعمل برعهده بالاترین مقام اجرایی شرکت های مشمول است و مسئولیت نظارت بر حسن اجرای آن برعهده معاون برق و انرژی وزارت نیرو می باشد.

امضاء

شماره سند: ۱۴۰۱/۴۴/۲۴۰ تاریخ صدور: شماره تجدیدنظر:- تاریخ تجدیدنظر:-	بندهای (ه) و (ز) ماده یک قانون تأسیس وزارت نیرو دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو

۴- تعاریف

۴-۱- **خریداران برق:** اشخاص مجاز (مشترکین برق، شرکت‌های برق منطقه‌ای، شرکت‌های توزیع نیروی برق و شرکت‌های خرده‌فروشی) که انرژی الکتریکی را با هدف مصرف نهائی و یا با هدف تأمین برق مشترکین طرف قرارداد، از بورس انرژی خرید می‌نمایند.

۴-۲- **عرضه‌کنندگان برق:** اشخاصی که با اخذ مجوزهای قانونی، مجاز به عرضه برق از طریق بازار عمده‌فروشی یا بورس انرژی هستند. از این حیث کلیه نیروگاه‌ها اعم از حرارتی و تولید پراکنده و تجدیدپذیر متصل به شبکه (دولتی و خصوصی) جزء عرضه‌کنندگان برق هستند.

۴-۳- **متوسط نرخ بازار:** عبارت است از حاصل تقسیم کل پرداختی به نیروگاه‌های حرارتی فعال در بازار در یک سال گذشته، بر کل انرژی فروخته شده آن‌ها در نقطه مرجع شبکه به بازار که توسط شرکت مدیریت شبکه در ابتدای هر سال اعلام می‌شود.

۴-۴- **دوره:** منظور دوره معاملاتی است که طول آن از تاریخ گشایش نماد معاملاتی تا تاریخ بسته شدن نماد برای انجام عملیات تحویل برق می‌باشد.

۴-۵- تعریف سایر واژه‌ها مطابق آخرین ابلاغیه‌های وزارت نیرو و یا هیأت تنظیم بازار برق خواهد بود.

۵- شیوه مبادله و تأمین برق و تسویه معاملات

از زمان ابلاغ این دستورالعمل، مبادلات تجاری "عرضه‌کنندگان برق" و "خریداران برق"، با محوریت بورس انرژی و وفق مقررات ناظر به معاملات برق در بورس انرژی و با رعایت چارچوب تعیین شده در این دستورالعمل صورت خواهد گرفت. برای این منظور معاملات برق از طریق دو تابلو در بورس انرژی صورت خواهد گرفت.

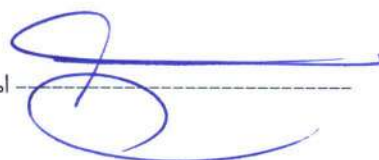
۵-۱- تابلوی اول

۵-۱-۱- کلیه "عرضه‌کنندگان برق" بایستی در سقف اعلام شده توسط شرکت مدیریت شبکه، انرژی الکتریکی تولیدی خود را در تابلوی اول عرضه کنند.

۵-۱-۲- کلیه مشترکین بالای یک مگاوات، شرکت‌های برق منطقه‌ای، شرکت‌های توزیع نیروی برق و شرکت‌های خرده‌فروشی بایستی برق مورد نیاز خود را در سقفی که توسط شرکت مدیریت شبکه برق به بورس انرژی اعلام می‌شود، در تابلوی اول خریداری نمایند.

تبصره ۱: رویه تعیین سقف مجاز ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل توسط معاونت برق و انرژی وزارت نیرو تهیه و ابلاغ می‌شود.

تبصره ۲: در صورتی که بنا به ملاحظات فنی در زمان نزدیک به دوره تحویل (حداکثر ۵ روز کاری قبل از تحویل) سقف مجاز افزایش یابد، شرکت مدیریت شبکه مکلف است اطلاعات مربوط به سقف جدید را به بورس انرژی جهت اعمال اعلام نماید.

شماره سند: ۱۴۰۱/۴۴/۲۴۰ تاریخ صدور: شماره تجدیدنظر: - تاریخ تجدیدنظر: -	بندهای (ه) و (ز) ماده یک قانون تأسیس وزارت نیرو
دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی	

تبصره ۳: بورس انرژی با دریافت سقف جدید از شرکت مدیریت شبکه مکلف است شرایط لازم به منظور اصلاح خرید "خریداران برق"، متناسب با سقف جدید را فراهم آورده و در صورت لزوم جلسه معاملاتی در این خصوص برگزار نماید.

تبصره ۴: رویه ساز و کار تامین مالی (نقدینگی) شرکت‌های توزیع ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل توسط شرکت توانیر تهیه و ابلاغ می‌شود.

۵-۱-۴- عرضه و تقاضای برق در بورس انرژی برای ۲۴ ساعت شبانه‌روز صورت خواهد گرفت.
تبصره: تا زمان راه‌اندازی ساز و کار ساعتی معاملات و زیرساخت‌های ثبت ساعتی، عرضه و تقاضای برق در سه نماد پرباری، کم باری و میان‌باری هر روز انجام می‌شود.

۵-۱-۵- صورتحساب "خریداران برق"، به ازای مصرف مازاد بر مقدار خریداری شده در تابلو اول و قراردادهای دو جانبه، با شرط رعایت سقف مجاز اعلام شده توسط شرکت مدیریت شبکه، با ضریب $\frac{1}{2}$ از حداکثر قیمت پذیرفته شده نیروگاه‌ها در بازار برق در آن ساعت صادر خواهد شد. ضریب فوق به تشخیص هیئت تنظیم قابل تغییر هست.

۵-۱-۶- در صورتی که "خریداران برق" در تابلو اول اقدام به خرید برق بر اساس شرایط اعلامی شرکت مدیریت شبکه (رعایت سقف اعلامی) نمایند و در زمان تحویل بنا به ملاحظات فنی و ... برق آنها قطع شود، شرکت توانیر موظف است از طریق شرکت‌های برق منطقه‌ای/شرکت‌های توزیع، به ازای میزان برق تحویل نشده، $\frac{1}{3}$ متوسط قیمت نماد مورد معامله در تابلو اول در آن "دوره" را به منظور جبران خسارت وارده به "خریداران برق" در صورتحساب آنها منظور کند. ضریب فوق به تشخیص هیئت تنظیم قابل تغییر هست.

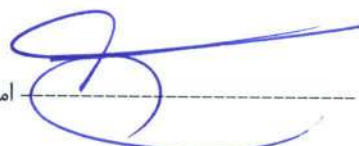
تبصره: رویه پرداخت خسارت توسط شرکت توانیر ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل تهیه و ابلاغ می‌شود.

۵-۱-۷- در صورتی که "عرضه‌کننده برق" در زمان تحویل به علت شرایط فنی یا سایر شرایط پیش آمده امکان تحویل برق به مالک شبکه را نداشته باشد، به منظور جبران خسارت، مطابق رویه‌های جاری اقدام خواهد شد.

۵-۲- تابلوی دوم: برق سبز

۵-۲-۱- نیروگاه‌های تجدیدپذیر مجاز می‌باشند برق خود را در تابلوی برق سبز عرضه نمایند. شرایط و ضوابط موضوع این بند مطابق دستورالعملی خواهد بود که توسط سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) تهیه و ابلاغ می‌شود.

۵-۲-۲- در راستای اجرای ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش بنیان، صنایع با قدرت مصرف بیشتر از یک مگاوات مجازند برق مورد نیاز خود را از طریق تابلوی برق سبز به صورت تبادلی فیزیکی یا خرید گواهی تولید برق تجدیدپذیر تأمین نمایند.

شماره سند: ۵۱۴۰۱/۴۴/۲۴۰ تاریخ صدور: شماره تجدیدنظر:- تاریخ تجدیدنظر:-	بندهای (ه) و (ز) ماده یک قانون تأسیس وزارت نیرو دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی

تبصره ۱: ساتبا (به عنوان ناشر گواهی تولید برق تجدیدپذیر) موظف است پس از اخذ مجوزهای قانونی مورد نیاز، مطابق تبصره (۵) ماده (۴) آیین نامه اجرایی ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش بنیان، نسبت به تهیه و ابلاغ دستورالعمل مربوطه، اقدام نماید.

تبصره ۲: سقف انتشار سالانه گواهی های تولید برق تجدیدپذیر، در ابتدای هر سال توسط ساتبا با هماهنگی شرکت مدیریت شبکه تعیین و اعلام می شود.

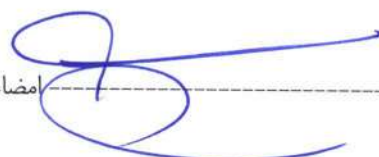
تبصره ۳: شرکت توانیر مکلف به اعمال گواهی های تولید برق تجدیدپذیر در قبوض "خریداران برق"، طبق مشخصات اعلامی به دارندگان گواهی ها می باشد. بر این اساس شرکت توانیر متعهد می گردد و تضمین می نماید که شرکت های مالک/ بهره بردار شبکه به میزان گواهی های ارائه شده توسط مصرف کنندگان موظف به تحویل برق به دارندگان این گواهی ها باشند و یا از میزان تعهدات صنایع موضوع ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش بنیان، دستگاه های اجرایی و سایر مشترکینی که موظف به تأمین بخشی از برق خود از طریق انرژی های تجدیدپذیر هستند، کسر نمایند.

۵-۲-۳- در اجرای مصوبه شماره ۷۸۲۵۰/ت/۵۱۹۰۴ هـ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۳۱ هیأت محترم وزیران، دستگاه های اجرایی و سایر مشترکین که موظف به تأمین بخشی از برق خود از طریق انرژی های تجدیدپذیر هستند، مجاز می باشند برق مصرفی مشمول خود را از طریق تابلوی برق سبز به صورت فیزیکی یا گواهی تولید برق تجدیدپذیر خریداری نمایند. شرکت توانیر موظف است چنانچه مشترکین مشمول نسبت به خرید برق تجدیدپذیر تکلیفی اقدام ننمایند، بهای برق آنها را به نرخ حداکثر قیمت نماد معامله تابلو برق سبز یا متوسط نرخ خرید برق از نیروگاه های تجدیدپذیر هر کدام که بیشتر باشد، در آن "دوره" در صورت حساب ایشان اعمال نماید. مابه التفاوت درآمد حاصل از تعرفه اعمال شده مذکور با تعرفه ابلاغی وزارت نیرو برای مشترک مورد نظر، از طریق واریز به حساب درآمدهای اختصاصی ساتبا توسط شرکت توانیر، به موضوع بند (۵-۲-۶) اختصاص می یابد.

۵-۲-۴- شرکت های تولید رمزارز مجازند برق خود را از طریق تابلوی برق سبز خریداری نمایند.

۵-۲-۵- چنانچه برق خریداری شده در تابلوی برق سبز به دلیل محدودیت های شبکه برق به آنان قابل تحویل نباشد، شرکت توانیر موظف است از طریق شرکت برق منطقه ای/ شرکت توزیع، به میزان برق تحویل نشده، ۱/۴ متوسط قیمت نماد مورد معامله در تابلو سبز در آن "دوره" را به منظور جبران خسارت وارده به "خریداران برق" در صورت حساب آنها منظور نماید. ضریب فوق به تشخیص هیئت تنظیم قابل تغییر هست.

۵-۲-۶- نیروگاه های تجدیدپذیر موضوع بند (۱-۲-۵) که دارنده گواهی های تولید برق تجدیدپذیر می باشند، می توانند تا قبل از اتمام اعتبار "دوره" و در صورت عرضه و عدم فروش نسبت به اعاده این گواهی ها به ساتبا اقدام نمایند. ساتبا مکلف است مبلغی معادل ۷۰٪ متوسط قیمت نماد مورد معامله تابلو برق سبز در دوره تولید را به ایشان پرداخت نماید. جزئیات و نحوه اجرای این بند در دستورالعمل موضوع بند (۵-۲-۱) تعیین می گردد.

شماره سند : ۱۴۰۱/۴۴/۲۴۰ تاریخ صدور : شماره تجدیدنظر : - تاریخ تجدیدنظر : -	بندهای (ه) و (ز) ماده یک قانون تأسیس وزارت نیرو دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی

۵-۲-۷- در صورت عدم فروش برق عرضه شده بصورت فیزیکی توسط نیروگاه‌های تجدیدپذیر موضوع بند (۵-۲-۱)، ساتباً مکلف است مبلغی معادل ۷۰٪ متوسط قیمت نماد مورد معامله تابلو برق سبز در دوره تولید را، حسب درخواست به ایشان پرداخت نماید.

۵-۲-۸- شرکت مدیریت شبکه موظف است امکان عرضه برق توسط ساتباً را در تابلوی برق سبز در قالب نیروگاه مجازی فراهم آورد.

۵-۳- مقررات مدیریت مصرف

۵-۳-۱- شرکت توانیر و شرکت مدیریت شبکه موظف هستند تأمین برق "خریداران برق" را به میزانی که از طریق بورس انرژی خریداری کرده‌اند، تضمین کنند به نحوی که مشمول اعمال برنامه‌های مدیریت مصرف نشوند.

۵-۳-۲- شرکت توانیر و شرکت مدیریت شبکه موظف هستند تدابیر لازم (از جمله کنترل‌پذیری و قطع‌پذیری) جهت ممانعت از مصارف مازاد بر سرجمع سقف مجاز و برق خریداری شده از تابلوی سبز را فراهم نمایند. با این حال، چنانچه خریداری، مازاد بر مجموع سقف تعیین شده و برق خریداری شده تابلو سبز، از شبکه، برداشت (مصرف) نماید، بهای برق به ازای مصرف مازاد، با ضریب ۱/۳ حداکثر نرخ تابلوی سبز آن "دوره" در صورتحساب اعمال خواهد شد. ضریب فوق به تشخیص هیئت تنظیم قابل تغییر هست.

۵-۴- هزینه‌های مربوط به ترانزیت برق

۵-۴-۱- از "خریداران برق" علاوه بر هزینه ترانزیت برق (مطابق رویه های جاری)، هزینه‌های مربوط به آبونمان، تجاوز از قدرت (حسب مورد)، بهای انرژی راکتیو (حسب مورد)، عوارض برق و مالیات بر ارزش افزوده و عوارض دریافت می‌شود. مالک شبکه متعهد است با دریافت هزینه ترانزیت، برق خریداری شده در بورس انرژی را بر اساس مقررات جاری در محل مصرف تحویل نماید.

۵-۵- مقررات تعرفه‌های تنظیمی

۵-۵-۱- از تمامی "خریداران برق" که تعرفه هر کیلووات ساعت برق مصرفی آنها بیشتر از "متوسط نرخ بازار" می‌باشد، مبلغی معادل مابه التفاوت تعرفه ابلاغی با "متوسط نرخ بازار" تحت عنوان «ما به التفاوت اجرای مقررات» به ازای هر کیلووات ساعت برق معامله شده در تابلو اول، دریافت و به حساب شرکت توانیر نزد بورس انرژی واریز می‌شود. رویه تعیین مبلغ «ما به التفاوت اجرای مقررات» و نحوه تسویه آن با هریک از "خریداران برق" توسط معاونت برنامه ریزی و اقتصادی وزارت نیرو با همکاری معاونت برق و انرژی و شرکت توانیر حداکثر یک ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل تهیه و ابلاغ خواهد شد.

۵-۵-۲- نیروگاه‌های دارای قرارداد خرید تضمینی برق مجاز به عرضه برق خود در بورس انرژی خواهد بود. در این صورت به ازای هر کیلووات ساعت برق معامله شده در بورس انرژی توسط این نیروگاهها، علاوه بر دریافت قیمت نماد

شماره سند: ۱۴۰۱/۴۴/۲۴۰ تاریخ صدور: شماره تجدیدنظر:- تاریخ تجدیدنظر:-	بندهای (ه) و (ز) ماده یک قانون تأسیس وزارت نیرو دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو

معامله شده در تابلوی اول، مبلغی به عنوان مابه‌التفاوت نرخ قرارداد خرید تضمینی به نیروگاه پرداخت می‌شود. این حکم برای مدت زمان باقی‌مانده از قرارداد خرید تضمینی جاری است.

۵-۵-۳- کلیه سرمایه‌گذاران جدید نیروگاهی، مجازند برق خود را در بورس انرژی عرضه نمایند. در این صورت به ازای هر کیلووات ساعت برق معامله شده در بورس انرژی توسط این نیروگاهها، علاوه بر قیمت نماد معامله شده در تابلوی اول، مبلغی به عنوان جبران هزینه های سرمایه ای برای مدت زمان معلوم به آنها پرداخت می‌شود.

تبصره: رویه تعیین نرخ و مدت زمان پرداخت آن موضوع بندهای (۲-۵-۵) و (۵-۵-۳)، حداکثر دو ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، توسط شرکت توانیر و شرکت برق حرارتی تدوین و به تصویب هیئت تنظیم بازار برق می‌رسد.

۵-۵-۴- با توجه به اثرات اتصال مولدهای تولید پراکنده به شبکه برق، به ازای هر کیلووات ساعت برق معامله شده در بورس انرژی توسط این مولدها، علاوه بر قیمت نماد معامله شده در تابلوی اول، مبلغی بابت تاثیر مولدهای تولید پراکنده بر هزینه های اجتناب شده سرمایه‌گذاری شبکه برق، از حساب شرکت توانیر در بورس انرژی به آنها پرداخت می‌شود. رویه تعیین نرخ مذکور حداکثر یک ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل توسط شرکت توانیر تدوین و به تصویب هیئت تنظیم بازار برق می‌رسد.

۵-۵-۵- معاونت برنامه ریزی و اقتصادی وزارت نیرو با همکاری معاونت برق و انرژی و شرکت توانیر موظف است حداکثر یک ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، رویه مربوط به نحوه و میزان تخصیص حساب شرکت توانیر در بورس انرژی موضوع مبالغ تعیین شده در (۲-۵-۵) و (۳-۵-۵) و (۴-۵-۵) را تدوین و ابلاغ نماید.

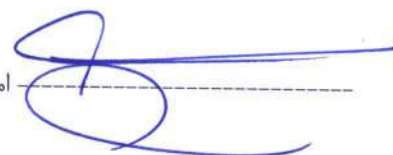
۵-۵-۶- بورس انرژی ایران بایستی زیرساخت های لازم به منظور دریافت و واریز مبالغ ثابت مربوط به برق خریداری شده توسط "خریداران برق" (از جمله نرخ‌های ثابت اشاره شده و ...) به حساب اعلامی شرکت توانیر نزد بورس انرژی را فراهم نماید. همچنین زیر ساخت های لازم مربوط به پرداخت به "عرضه کنندگان برق" از حساب مذکور مطابق رویه اشاره شده در بند (۵-۵-۵) را ایجاد نماید.

۶- سایر مقررات و بازنگری

۶-۱- معاونت برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت نیرو با همکاری معاونت برق و انرژی موظف است ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این دستورالعمل سازوکارهای لازم را جهت ایجاد استقلال مالی در شرکت‌های توزیع نیروی برق تدوین و به شرکت توانیر جهت اجرا ابلاغ کند.

۶-۲- سایر مقررات تکمیلی و رویه‌های اجرایی مورد نیاز، حداکثر یک ماه پس از تصویب این دستورالعمل با همکاری معاونت برنامه ریزی و اقتصادی، معاونت برق و انرژی وزارت نیرو، ساتبا، شرکت توانیر، شرکت مدیریت شبکه و بورس انرژی تهیه و ابلاغ خواهند شد.

۶-۳- بازنگری این دستورالعمل بنا به پیشنهاد مشترک معاونت برنامه‌ریزی و اقتصادی و معاونت برق و انرژی وزارت نیرو و با تأیید و تصویب وزیر نیرو صورت خواهد گرفت.

شماره سند : ۵۱۴۰۱/۴۴/۲۴۰ تاریخ صدور : شماره تجدیدنظر : تاریخ تجدیدنظر :	بندهای (ه) و (ز) ماده یک قانون تأسیس وزارت نیرو دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو

۷- کنترل سند

۱. صدور سند

	سند با ضوابط آیین نامه تولید، بهره برداری و بازنگری اسناد اداری مطابقت دارد. نام و نام خانوادگی کنترل کننده سند: مرتضی بخشایش سمت: مدیرکل دفتر توسعه مدیریت و تحول اداری

۲. دریافت سند و کنترل های لازم

مهر و امضاء	نام سازمان: ..... تاریخ دریافت سند: ..... ✓ سند از نظر شکلی (تعداد اوراق، خوانایی و ...) کامل است. ✓ سند در فرم های مربوطه ثبت گردید. ✓ اسناد منسوخ یا بی اعتبار مرتبط ابطال گردید. نام و نام خانوادگی کنترل کننده: ..... سمت: .....

۳. بهره برداری

مهر و امضاء	نام واحد سازمانی: ..... ✓ دریافت سند: ..... تاریخ: ..... ✓ خاتمه دوره اجرا: ..... تاریخ: ..... نام و نام خانوادگی دریافت کننده: ..... سمت: .....

۴. ابطال سند

مهر و امضاء	این سند در تاریخ: ..... به استناد .... ابطال گردید. نام و نام خانوادگی ابطال کننده: ..... سمت: .....

شماره سند : ۵۱۴۰۱/۴۴/۲۴۰ تاریخ صدور : شماره تجدیدنظر : - تاریخ تجدیدنظر : -	بندهای (ه) و (ز) ماده یک قانون تأسیس وزارت نیرو	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو
	دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی	

۸ - گردآورندگان سند

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت
۱	سید مجید میری لاریمی	مدیر کل دفتر سرمایه گذاری و تنظیم مقررات بازار آب و برق
۲	سید سعید سید علائی	معاون مالی و پشتیبانی شرکت توانیر
۳	محمد حسین ملاعلیا	معاون منابع انسانی تحقیقات و فناوری اطلاعات شرکت توانیر
۴	محمود رضا حقی فام	عضو هیئت تنظیم بازار برق
۵	مهرداد گلاب کش	معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی شرکت توانیر
۶	حمید رضا باقری	معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران
۷	امیر دودابی نژاد	معاون برنامه ریزی و توسعه مدیریت شرکت برق حرارتی
۸	آرش امیدی	معاون سرمایه گذاری و تنظیم مقررات ساتبا
۹	سید رضا میرزازاده حسینی	مدیرکل دفتر نظارت و راهبری تولید
۱۰	نصرت ا. عباس زاده	مدیرکل دفتر بودجه و توسعه سرمایه گذاری شرکت توانیر
۱۱	ایمان رحمتی	مدیر کل نظارت و کنترل بر عملکرد بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق
۱۲	بهرروز احمدی	مدیرکل دفتر توسعه بازار شرکت مدیریت شبکه برق
۱۳	هادی مدقق	مدیر کل دفتر برنامه ریزی شرکت برق حرارتی
۱۴	مسعود خانی	مدیر کل دفتر تامین منابع مالی شرکت توانیر
۱۵	فرید فیاض منش	مدیر کل دفتر برنامه ریزی تلفیقی شرکت توانیر
۱۶	سید مهدی حسینی	مدیرکل بودجه و تامین منابع مالی ساتبا
۱۷	سالار آتش پر	مدیر کل دفتر سرمایه گذاری و تنظیم مقررات ساتبا
۱۸	کامران داودی	معاون دفتر برنامه ریزی توزیع شرکت توانیر
۱۹	زهره طایفی	رئیس گروه تنظیم مقررات بازار برق
۲۰	انور حسینی	مشاور معاون برق و انرژی
۲۱	سید محمد حسین ناطقی	رئیس گروه تامین منابع مالی ساتبا
۲۲	زهره اولیاء	رئیس گروه تنظیم مقررات ساتبا
۲۳	علی نقوی	مدیرعامل شرکت بورس انرژی
۲۴	ولی الله نگینی	مدیر عملیات بازار برق بورس انرژی ایران